

HOZZÁFÉRÉS A KÖZÉRDEKŰ ADATOKHOZ AZ EURÓPAI UNIÓ ORSZÁGAIBAN¹

Elemzés Szlovénia, az Egyesült Királyság, Észtország és Horvátország részvételével

1.1 Bevezetés és a főbb megállapítások összegzése

Az információ hatalom. Amennyiben a különböző állami intézmények működéséről nem rendelkezünk elegendő információval, elszámoltatásuk is nehézségekbe ütközik. A közpénzek hűtlen kezelésének lehetősége a jogszabályi kötelezettségek megszegésének és a korrupció terjedésének melegágya.

Az információhoz való szabad hozzáférést biztosító jogszabályok jelentik a nyilvánosság számára a felelős szervek ellenőrzésének legfőbb eszközét. Ezzel szemben ugyanakkor azt is meg kell jegyezni, hogy azon országokban, melyekben a jogszabályok széleskörű hozzáférést biztosítanak a közérdekű adatokhoz, a nyilvánosságnak mégis azzal kell szembesülnie, hogy egyes intézmények nem tesznek eleget az adatok kiadására vonatkozó kötelezettségüknek. A legtöbb országban az információhoz való jog kikényszerítésének egyetlen lehetőségét a gyakran hosszú és költséges bírósági eljárás jelenti. Sok országban ettől függetlenül a bíróságnak nincs lehetősége az információ közzétételét kikényszeríteni, és a kötelezettségszegésért felelős szerveknek gyakran egyáltalán nem kell jogkövetkezményekkel számolniuk. Az állami szervek nyilvánosság általi ellenőrzését emellett sokszor a nyilvánosság közérdekű adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos tudatosságának hiánya is nehezíti.

A nehezen kikényszerítő jogszabályi környezetre valós megoldást adhatna egy olyan felügyeleti szerv felállítása, melynek hatásköre kiterjedne annak eldöntésére, hogy a kért információt a törvény értelmében ki kell-e adni, vagy sem, törvénysértés esetén pedig lehetősége lenne jogorvoslatot biztosítani, vagy megbüntetni a felelősöket. A közérdekű adatokhoz történő hozzáférés fejlesztéséért felelős intézmény továbbá végezhetne a nyilvánosság és a különböző állami szervek információs jogokkal kapcsolatos képzésére irányuló tevékenységet.

Az információs jogi biztos, mint független felügyeleti szerv tevékenyen elősegíti a jogszabályok kikényszerítését, és technikai támogatást, illetve képzést is biztosíthat a területen dolgozó hivatalnokoknak. Az állampolgároknak ezzel a megoldással nem kell éveken át várakozniuk a bíróság döntésére, illetve szükségtelen panaszt tenniük, vagy javaslatokat megfogalmazniuk a különböző állami szerveknél. A különböző, közérdekű adatok rendelkezésére bocsátását célzó bírósági eljárások hosszadalmasságuk miatt meglehetősen idejétmúlnak tűnnek. Az információkhoz történő hozzáférést biztosító rendszernek gyorsabb és egységesebb megközelítést kell alkalmaznia a különböző hivatalokra és az

---

¹ Szerzők: Zuzana Dančíková és Veronika Ferčíková, Transparency International Slovakia.

állampolgárokra nézve egyaránt. Egy információs jogi biztos mindezek biztosítására alkalmas lehet, egyúttal pedig meg is könnyítheti az egyéb hasonló profilú szervek munkáját.

Az információs jogi biztos mindemellett felelős az információs jogok érvényesülésére vonatkozó adatok összegyűjtéséért. Az adatigénylések számára, a kiadott vagy megtagadott információra vonatkozó ismeretek, illetve a határidők megtartásának és az ezzel kapcsolatos problémák figyelemmel kísérése fontos eleme a jogszabályok utólagos hatásvizsgálatának, és így a fejlődés, illetve a hiányosságok érzékelésének. Az információs jogi biztos által a közérdekű adatokhoz történő hozzáférésről rendelkező jogszabályok érvényesüléséről gyűjtött statisztikai adatok a jogi környezet nélkülözhetetlen részét képezik, hiszen annak védelmét biztosítják a visszaélésekkel szemben.

Ezen tanulmány azon négy európai uniós ország (Szlovénia, az Egyesült Királyság, Észtország és Horvátország) felügyeleti szerveit² mutatja be, melyek a leghatékonyabbak közé tartoznak. A cél az intézmények felépítésének, hatáskörének, valamint a felügyeleti szervek működési költségeinek tömör bemutatása.

1.2 Az uniós országok felügyeleti szerveinek, szankciórendszerének és támogató mechanizmusainak áttekintése

A kutatásunk tárgyául szolgáló országok kiválasztásakor az a 97 országot tömörítő lista inspirált minket, mely globális összesítésben tartalmazza a közérdekű adatokhoz való hozzáférés rangsorát.³ A listát hat indikátorcsoport figyelembevételével rendszeresen frissítik, elsősorban a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogszabályi feltételrendszerét értékelve. A jogorvoslati eljárásokhoz, szankciókhoz és támogató mechanizmusokhoz kapcsolódó indikátoroknak nagy jelentőséget tulajdonítottunk.

Szándékunk elsősorban a megfelelő független felügyeleti szervek hatáskörével kapcsolatos esettanulmányok bemutatására irányult. Összességében a 25 európai uniós ország közül⁴ tizennégyben léteznek, négyben pedig részben léteznek ezek a szervek. Példaként említhető, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés független felügyeleti szervének szerepét a skandináv országokban, Görögországban, Litvániában és Bulgáriában ombudsman tölti be; Franciaországban, Belgiumban és Portugáliában pedig különböző bíróságok. Más országokban ezt a szerepet különböző biztosok és felügyelők látják el, akik vagy az adatvédelemért, vagy a közérdekű adatokhoz való hozzáférésért felelnek, vagy pedig mindkettőért. Csehországban, Hollandiában, Lettországon, Lengyelországban, Ausztriában, Romániában és Szlovákiában ilyen szerv egyáltalán nem működik.

---

² Információs jogi biztosok és Adatvédelmi Felügyelőség.

³ A lista összeállításban olyan civil szervezetek működtek közre, mind az Access Info, illetve a Centre for Law and Democracy.

⁴ A rangsor Ciprusra és Luxemburgra nézve nem tartalmaz adatot.

Kutatásunk a következő három feltételt teljesítő legfontosabb felügyeleti szervekre és mechanizmusokra terjed ki: kötelező szabállyal rendelkeznek; lehetőségük van a szabálysértések szankcionálására; az információhoz történő hozzáférést illetően különböző módszerekkel növelhetik a nyilvánosság tudatosságát, valamint részt vehetnek az állami szervek alkalmazottainak képzésében. Az első feltételt alapvetően 6 ország teljesítette. Ebbe a körbe a kiválasztott országok mellett Írország és Magyarország is beleesett, azonban a többi feltétel figyelembe vételével Szlovénia, az Egyesült Királyság és Észtország kiválasztása mellett döntöttünk, az információs jogi biztos intézményét bevezető új információszabadság törvény miatt pedig Horvátország is bekerült a vizsgált országok közé.

**A közérdekű adatokhoz történő hozzáférés területén működő független
felügyeleti szervek áttekintése az Európai Unióban**

Független felügyeleti szerv / a fellebbezést elbíráló szerv	Jogosultak-e a kérelmezők egy külső felügyeleti szervhez fordulni jogorvoslatért?	Felügyeleti szerv
Belgium	részben	Commission d'accès aux documents administratifs
Bulgária	részben	Ombudsman
Csehország	nem	
Dánia	igen	Ombudsman
Észtország	igen	Data protection Inspectorate
Finnország	igen	Ombudsman
Franciaország	igen	Commission d'accès aux documents administratifs
Görögország	részben	The Office of the Greek Ombudsman
Hollandia	nem	
Horvátország*	igen	Information Commissioner
Írország	igen	Office of the Information Commissioner
Litvánia	igen	Ombudsman
Lettország	nem	
Magyarország	igen	Parliamentary Commissioner for Data Protection and Freedom of Information
Málta	igen	Information and Data Protection Commissioner
Németország	igen	Federal Commissioner for Data Protection and Freedom of Information
Lengyelország	nem	
Portugália	igen	Commission for Access to Administrative Documents
Ausztria	nem	
Románia	nem	
Szlovákia	nem	
Szlovénia	igen	Information Commissioner of the Republic of Slovenia
Svédország	igen	Parliamentary Ombudsmen
Olaszország	részben	Commissione per l'accesso ai documenti amministrativi
Egyesült Királyság	igen	Information Commissioner

A felügyeleti szervek (vagy bíróságok) felülvizsgálati hatásköre a fellebbezési eljárások során

(az RTI besorolása szerint, * Horvátországot a Transparency International Slovakia (TIS) értékelté) (!! = igen, X = nem, • = részben)

	A felügyeleti szerv vezetőjének kinevezésében lehet-e szerepe a politikai behatásnak vagy önkényes elbocsátásoknak?	A független felügyeleti szervnek van-e beszámolási kötelezettsége? Kétszempontot a parlament hagyja jóvá, vagy egyéb módszerrel védik-e a költségvetési függetlenségét?	Törekszenek-e az összerészterhetlenség megelőzésére a független felügyeleti szerv vezetőjének kinevezésekor?	Megvan-e a szükséges hatásköre és felhatalmazása a felügyeleti szervnek feladata ellátásához, a minősített dokumentumokba történő betekintésre és a hatóság helyiségeibe történő belépésre is kiterjedően (helyszíni szemle)?	Bírnak-e jogi kötőerővel a független felügyeleti szerv döntései?	Kiterjed-e a felügyeleti szerv hatásköre jogorvoslati intézkedések illetve az információ közzétételének elrendelésére?	Fordulhatnak-e a fellebbezők bírósághoz?	Ingyenes-e a független felügyeleti szervhez (vagy bírósághoz) történő fellebbezés? Szükséges-e hozzá jogi képviselet?	A kérelem elutasítása mellett kiterjedhet-e a fellebbezés a nem megfelelő formában megadott válaszra, a hallgatásra, a határidő elmulasztására, illetve a különböző költségekre és egyéb körülményekre?	Rögzítettek-e a jogszabályok a határidőkre is kiterjedő tiszta eljárási szabályokat a független felügyeleti szervekre vagy bíróságokra nézve?	Joga van-e a külső felügyeleti szervnek rendszerszintű intézkedések elrendelésére (pl. képzések elrendelésére, az eredmények nagyobb fokú figyelembevételére, stb.)?
Belgium	X	X	X	X	X	X	!!	X	!!	•	•
Bulgária	X	X	X	X	X	X	!!	X	X	X	X
Csehország	X	X	X	X	X	X	!!	!!	!!	!!	X
Dánia	!!	!!	!!	!!	X	•	X	!!	!!	•	•
Észtország	X	•	X	!!	!!	•	!!	X	!!	X	X
Finnország	•	!!	!!	X	X	!!	!!	!!	!!	!!	•
Franciaország	!!	X	X	X	X	X	!!	!!	!!	!!	X
Görögország	!!	!!	•	!!	X	X	X	!!	!!	•	•
Hollandia	X	X	X	X	X	X	!!	!!	!!	!!	X
Horvátország*	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	•
Írország	!!	!!	•	!!	!!	!!	!!	•	!!	!!	X
Litvánia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Lettország	X	X	X	X	X	X	!!	X	X	X	X
Magyarország	X	X	X	!!	!!	•	!!	!!	!!	!!	•
Málta	X	!!	!!	X	•	•	X	X	X	X	!!
Németország	!!	•	X	X	X	X	!!	!!	!!	X	X
Lengyelország	X	X	X	X	X	X	!!	•	X	X	X
Portugália	!!	!!	X	X	X	X	!!	X	!!	!!	X
Ausztria	X	X	X	X	X	X	X	!!	X	X	X
Románia	X	X	X	X	X	X	!!	X	X	X	X
Szlovákia	X	X	X	X	X	X	!!	X	X	X	X
Szlovénia	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	!!	X
Svédország	X	X	X	!!	X	•	•	X	!!	!!	X
Olaszország	!!	!!	!!	X	X	!!	!!	X	X	X	!!
Egyesült Királyság	•	•	X	!!	!!	!!	!!	!!	•	•	!!

2. Szlovénia

Szlovénia azon országok közé tartozik, melyek az információhoz történő hozzáférés területén erős felügyeleti szervet működtetnek. Szlovénia az RTI⁵ szerint az európai uniós országok közötti rangsorban jelenleg az első, globális szinten pedig a harmadik⁶ a közérdekű adatokhoz biztosított hozzáférésben, a törvény megfelelő kikényszeríthetőségét biztosító felügyeleti szervének köszönhetően.⁷ A szlovén felügyeleti szervként működő információs jogi biztos⁸ egy olyan független intézmény, mely nem kizárólag a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés, hanem az adatvédelem ügyével is foglalkozik.

2.1 A felügyeleti szerv függetlensége

2.1.1 A biztos kinevezése és mandátumának megszűnése

Az információs jogi biztost a parlament a köztársasági elnök javaslatára 5 éves időtartamra választja. Tisztségére egy alkalommal újraválasztható.

A következő feltételeknek kell megfelelnie:

- szlovén állampolgársággal,
- egyetemi szintű diplomával,
- 5 éves releváns szakmai tapasztalattal,
- valamint büntetlen előélettel kell rendelkeznie.

Az információs jogi biztos a köztársasági elnök javaslatára abban az esetben mozdítható el tisztségéből, ha:

- saját elhatározásából lemond,
- a fent ismertetett feltételeknek már nem felel meg,
- hosszabb időre képtelenné válik feladatának ellátására,
- vagy elhanyagolja a törvények és az alkotmány által részére megállapított feladatokat.

2.1.2 Gazdasági függetlenség

Az információs jogi biztos hivatalát a parlament által jóváhagyott módon az információs jogi biztos előterjesztésére a központi költségvetésből finanszírozzák.

Az információs jogi biztos évente jelentést készít és nyújt be tevékenységéről⁹ a parlamentnek, melyet a honlapján is közzétesz. A jelentés a megelőző évben végzett tevékenységeket és becsléseket is tartalmaz, illetve ajánlásokat is megfogalmaz a

---

⁵ Global Right of Information Rating: http://www.rti-rating.org/country_data.php

⁶ Első helyen Szerbia, második helyen India áll.

⁷ <https://www.ip-rs.si/index.php?id=324>

⁸ <https://www.ip-rs.si/?id=195>

⁹ <https://www.ip-rs.si/index.php?id=388>

közérdekű adatokhoz történő hozzáférés témakörében.

2.2 A biztos hatásköre

Az információs jogi biztos a szlovén információs törvény szerint látja el a fellebbezések elbírálására jogosult szerv szerepét.¹⁰ A kérelmező indítványának elutasítása, vagy a hivatal tétlensége esetén és ezen túlmenően akkor is jogosult fellebbezését előterjeszteni, ha a részére az információt nem a megkívánt formátumban bocsátották rendelkezésre. A törvény a fellebbezést illetékmentesen teszi lehetővé. A biztos a fellebbezési eljárásban 20 napon belül hoz döntést, mely kötelező jellegű. A biztosnak joga van megfelelő jogorvoslati intézkedést, így az információ közzétételét is elrendelni.

Amennyiben az információs jogi biztos azt gyanítja, hogy a felelős személy a kért információt visszatartja, jogosult a felelős személyt vizsgálat alá vonni. A biztos jogosult iratokat lefoglalni, beléphet a szervezet elektronikus rendszerébe, és amennyiben az adott szerv hivatali helyiségeibe nem jogosult belépni, igénybe veheti a rendőrség segítségét, vagy hatósági tanút alkalmazhat.

2.2.1 Szankciók

Az információs jogi biztos nem csupán a hibák helyrehozatalát írhatja elő, de különféle szankciókat is alkalmazhat. Célja azon intézmények jobb működésének elősegítése, melyek rendszeresen nem tesznek eleget a közérdekű adatok rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettségüknek. A szankciókból befolyó pénzüsszegek a központi költségvetés bevételi oldalát gyarapítják.

---

¹⁰ A biztos hatásköreiről bővebben: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/brosure/zlozenka_pristojnosti_ang2.pdf

A biztos az alábbi esetekben és keretek között alkalmazhat bírságokat:

A szabályszegés jellege	Személy (pl: ügyintéző)	Felelős személy (pl.: osztályvezető)	A szerv vezetője	Term. személy	Jogi személy
Az információhoz történő hozzáférés kockáztatása, az információ károsítása	420 - 1,050 ¹¹				
Iratok szándékos megsemmisítése	1,050 -	1,470 -			
A határidő túllépése, vagy az információ közzétételének elmulasztása			630 - 1,250		
Információ felhatalmazáson túli felhasználása				630 - 1,250	1,250 - 12,520

2012-ben egyetlen ügyben alkalmaztak szankciót – az információhoz történő hozzáférés kockáztatása jogcímén 800 eurós bírság kiszabására került sor.

2.2.2 Jogorvoslat az információs jogi biztos döntésével szemben

Amennyiben az indítványozó elégedetlen az információs jogi biztos döntésével, közigazgatási jogvita irányába terelheti az ügyet. A közigazgatási bíróságnak a fellebbezés kézhezvételétől számított 2 hónapon belül döntést kell hoznia az ügyben, eljárása illetékmentes.

2.3 Költségvetés

A 2012-es költségvetési évben a szlovén biztos éves beszámolója szerint 1,67 eurós nagyságú költségvetésből gazdálkodhatott.¹² A biztos nem hivatalos becslése szerint a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés területe körülbelül a kiadások egyharmadát tette ki, a maradék kétharmadot adatvédelemre fordították. 2012-ben a biztos hivatala 33 alkalmazottat foglalkoztatott, akik közül hárman voltak ideiglenes munkavállalók voltak.

¹¹ Valamennyi összeg euróban értendő.

¹² https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/porocila/Annual_Report_2012.pdf

A hivatal 519 kérelmet vett fel, ami annyit tesz, hogy 100 000 lakosra körülbelül 25 panaszügy jut. Döntés 256 ügyben született – ebből 161 esetben a kérelmező javára döntöttek, 95 esetben pedig a kérelmet elutasították.

2.4 Tanácsadás, oktatás, a tudatosság növelése

A közérdekű adatok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos támogatási és fejlesztési intézkedések Szlovéniában a Belügyminisztériumhoz köthetők. Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a minisztérium tájékoztatja a nyilvánosságot a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés lehetőségeiről és feltételeiről, valamint tanácsokat ad a törvény alkalmazásához és támogatást a különböző fejlesztési tevékenységekhez. Az információs jogi biztos honlapján útmutatókat és tanácsokat kínál az információhoz történő hozzáféréshez, valamint az adatvédelemhez.

A honlapon a szlovén biztos által közzétett tájékoztatók is hozzáférhetők, melyek például bemutatják a biztos hatáskörét, a honlapról pedig linkek vezetnek az egyéb biztosok közleményeihez. A „gyakran ismételt kérdéseken” és az ahhoz hasonló egyéb eszközökön keresztül a biztos iránymutatást ad például a különböző fellebbezési eljárásokat, díjakat, határidőket és egyéb kérdéseket illetően. A közölt információk kiterjednek az állampolgárok jogaira, az információ ismételt felhasználására, az uniós dokumentumokhoz történő hozzáférésre, a közérdekű adatok meghatározására, az információs jogi biztos hivatalának statisztikáira,¹³ jogszabályi hivatkozásokra és legfontosabb ügyek (precedensek) összefoglalására.¹⁴ Ezen túlmenően a szlovén biztos cikkeket is publikál az információhoz történő hozzáférés aktuális eseményeit tárgyalva.¹⁵

A szlovén információs jogi biztos workshopok szervezésében is részt vesz, hogy elősegítse a felelős személyek tudatosságának növekedését, az állami intézményekben, a közszolgáltatásokat végző intézményeknél, hatóságoknál és egyéb szerveknél.

---

¹³ <https://www.ip-rs.si/index.php?id=323>

¹⁴ <https://www.ip-rs.si/index.php?id=384>

¹⁵ Néhány jellemző példa a szlovén biztos által közzétett cikkek témáiról:

- Hol húzódnak a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés határai?
- A közigazgatás átláthatósága Szlovéniában
- A minősített adatokhoz történő hozzáférés rendszere Szlovéniában
- Az adatok “guantanamoizációja” Dnevnik - Saturday Edition Objektiv, 2008
- Az információs jogi biztos hatásköre a döntéshozatali eljárásokban az Infotv. értelmében
- A bírósági jegyzőkönyvekhez való hozzáférés, és az Infotv., mint ennek jogi alapja – szlovén tapasztalatok
- A közérdekű adatokhoz történő hozzáférésről szóló módosított törvény új alapelvei
- Értékelő tesztek, különös tekintettel a közérdekűségi tesztre a közérdekű jellegű információkhoz történő hozzáférés területén

3. Egyesült Királyság

Ha a közzétett információk terjedelmét vesszük figyelembe, az Egyesült Királyság nem tartozik a leginkább nyitott országok sorába. Ennek ellenére elmondható, hogy kiváló példa az erős független felülvizsgálati szerv szempontjából.¹⁶ Szlovéniához hasonlóan a felügyeleti szerv itt is az információs jogi biztos, akinek hivatala a közérdekű adatokhoz történő hozzáférésért és a személyes adatok védelméért egyaránt felelős.

3.1 A felügyeleti szerv függetlensége

3.1.1 A biztos kinevezése és mandátumának megszűnése

A biztost egy az Igazságügy Minisztérium által végzett hagyományos kiválasztási eljárás során választják ki. A feltételeket sikeresen teljesítő jelölt egy parlamenti bizottság előtt jelenik meg, amely ajánlást készít, és dönt ajánlásáról. Ezt követően a jelöltet a királynő 5 éves időtartamra nevezi ki, mely legfeljebb három alkalommal meghosszabbítható, tehát a biztos legfeljebb 15 évig maradhat hivatalában. A biztost hivatalából csak a parlament két kamarája és a királynő együttes hozzájárulásával lehet elmozdítani, kizárólag súlyos kötelezettségzegés esetén.

3.1.2 Gazdasági függetlenség

A biztos költségvetését az Igazságügy Minisztériummal egyetértésben alakítja ki. A biztos és hivatalának működési költségeit a központi költségvetésből finanszírozzák, melyet a parlament hagy jóvá. Tevékenységéről évente beszámol a parlamentnek,¹⁷ szükség esetén pedig egyéb különleges beszámolókat is benyújt.

3.2 A biztos hatásköre

Szlovéniával ellentétben, első esetben az információ közzétételének elmulasztása, vagy a közzétett információval való elégedetlenség miatt fellebbezés azon felelős személy ellen irányul, akitől az információt kérték. Az első fellebbezés eredményétől függően nyílnak meg az információs jogi biztos hivatalához történő fellebbezés lehetősége. Fellebbezésre lehetőség van a felelős személy tétlensége, az adat nyilvánosságra hozatalának megtagadása, a késedelem, különböző költségek, a homályos indokolás miatt, de akár a támogatás és tanácsadás elmulasztása miatt is. Az Egyesült Királyságban mindezek ellenére azt ugyanakkor nem határozták meg, hogy a kérelmeket a biztosnak mennyi idő alatt kell elbírálnia. A biztos döntései kötelező erővel bírnak, a felelősöket döntéseik kijavítására és az információ közzétételére kötelezheti, és határidőt is megállapíthat számukra a rendellenességek kiküszöbölésére. Emellett az illetékes személyeket az

---

¹⁶ A 2000. évi Információs szabadság törvény elérhető itt:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/36/contents>

¹⁷ http://ico.org.uk/about_us/performance/annual_reports

információk kiegészítésére is kötelezheti.

Amennyiben a biztos úgy véli, hogy a felelős személy tevékenysége a vonatkozó jó gyakorlatok könyvének¹⁸ rendelkezéseibe ütközik, jó gyakorlatokat ajánlhat az érintettnek.

3.2.1 Szankciók

Amennyiben a biztos úgy véli, hogy a felelős személyek magatartása a könyvben rögzített jó gyakorlatokkal nem áll összhangban,¹⁹ ajánlásokat tehet a jó gyakorlat megvalósítása érdekében. Ezen túlmenően továbbá megfelelő lépések megtételét rendelheti el az Infotv. rendelkezéseinek történő megfelelés érdekében, így például elrendelheti az ún. közzétételi séma²⁰ követését.

Amennyiben a biztos a szabályellenességet vagy hibákat észlel, előzetes bírói jóváhagyással ellenőrzést rendel el, hivatalos helyiségekbe beléphet, ott szemlét tarthat, iratokat vagy egyéb feljegyzéseket megvizsgálhat és ennek érdekében lefoglalhat.

A biztos szankciókat nem alkalmazhat, erre kizárólag a bíróság jogosult. Az információs jogi biztos bizonyítékokat gyűjt, melyeket később a büntetőügyészség részére továbbít, ezzel kezdeményezve büntetőeljárást. A büntetőügyészség adott ügyben a bírósági eljárás megindítására nem köteles.

Szabályszegés jellege	Felelős személy
Az információ kiadásának mellőzése, illetve részbeni mellőzése	6 000 euróig

Amennyiben a felelős személy nem a törvény előírásainak megfelelően jár el, ezt a bíróság megsértésének kell tekinteni. Ezt követően az ügyet visszaküldik a bírósághoz, mely a felelős megbírságolásával is lezárhatja az esetet. Mivel a törvényt jellemzően betartják, a tanulmány lezártnak időpontjáig a biztos ilyen eljárást nem indított.

3.2.2 Jogorvoslat az információs jogi biztos döntésével szemben

Az információs jogi biztos döntésével szemben az Információs Törvényszékhez

¹⁸ A jó gyakorlatok könyve a biztos a törvény a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés és az adatvédelem egyes meghatározott területein való végrehajtásához tett ajánlásaiból áll. A felelős személyek feladata a gyűjteménynek megfelelő viselkedés tanúsítása.

²⁰ A publikációs séma határozza meg az információk minősítésére, a közzététel rendjére és az adatokhoz történő hozzáférés költségeire vonatkozó szabályokat. A sémát szükség esetén a biztos bocsátja ki, az információ kiadásáért felelős személyek tevékenységének irányítására, akik kötelesek követni.

ingyenesen lehet fellebbezni.²¹ Az Információs Törvényszékhez a fellebbezést első alkalommal 28 napon belül kell megtenni. Amennyiben a törvényszék elfogadja a kérelemben foglaltakat, megsemmisítheti a biztos döntését, és új döntést hozhat. Amennyiben a fellebbezés összetettebb, az ügyet többnyire magasabb szintű bírósághoz továbbítják. A felsőbb szintű bíróságok döntései ellen benyújtott fellebbezésekkel a fellebbviteli bíróság foglalkozik. A határidők nem meghatározottak, az ügy összetettségétől függenek. A tanácshoz történő fellebbezés illetékmentes, a bírósági díjakat a fellebbviteli bíróságnál kell befizetni, hacsak a felek másban meg nem állapodnak.

3.3 Költségvetés

A biztos költségvetését a központi költségvetés fedezi, melyet a parlament hagy jóvá. Az éves beszámoló szerint a biztos részére biztosított források 5 millió euró körül mozognak.²² A biztoshoz a tavalyi évben több mint 4600 panasz érkezett, tehát 100 000 állampolgárra nagyjából 10 panasz jutott. A biztos 1 126 panasznak adott helyt, ami a panaszok 24 %-a, 939 panaszt utasított el (20 %) és 751 panaszt informális úton rendezett (16%). A fennmaradó panaszokat még az elsőfokú eljárás lezárultát megelőzően irattárba helyezték, vagy pedig a kérelmező érdekmúlása következett be.

3.4 Tanácsadás, oktatás, a tudatosság növelése

A közzétételi séma és a jó gyakorlatok könyve az ügyintézők és az egyéb, a törvény értelmében felelős szakmai személyzet képzését célozza. Példaként említhető, hogy a biztos ajánlásokat készít arra nézve, miként kell a különböző állami szervezeteknek eljárniuk mikor támogatást és tájékoztatást adnak, vagy egyéb szervezetekkel kerülnek kapcsolatba. A biztos honlapján nagy számban férhetők hozzá olyan anyagok, melyek nem csak a területen dolgozóknak, hanem a nyilvánosságnak is segítségére lehetnek.

A honlapon a felelős személyek részére közzétett útmutatók rendkívül részletesek, és a jó gyakorlatok gyűjteményének számos területét feldolgozzák, a különböző díjaktól, szankcióktól, kivételektől és döntésektől egészen olyan összetett kérdésekig, mint például a közérdekűségi tesztek, vagy a kínos, illetve ismételt benyújtott kérelmek által felvetett problémák. A brit információs jogi biztos ezen kívül egy sajátos konzultációs portált is üzemeltet, melyen szakértőknek nyújt támogatást a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés területén,²³ valamint a törvényszéki fellebbezési eljárások során egyedi ügyekben felmerült kérdésekkel is foglalkozik. A nyilvánosság témakörönként kereshet iránymutatást és áttekinthető útmutatókat melyek megválaszolják az olyan és

---

²¹ Az Információs Törvényszék egy a közigazgatási bíróságon belül szervezett kvázi-bírósági testület, mely az információhoz történő hozzáférésért felelős az Egyesült Királyságban.

²² http://ico.org.uk/about_us/performance/~media/documents/library/Corporate/Research_and_reports/ico-annual-report-201213.ashx

²³ <http://ico.org.uk/foikb/index.htm>

ahhoz hasonló kérdéseket, hogy például hogyan és pontosan mi ellen lehetséges fellebbezéssel élni. A biztos hivatala idén fejezte be a tanácsadói látogató programot, melynek célja különböző karitatív, nonprofit és egyéb szervezetek támogatása és képzése volt. Az adatvédelem területén a biztos oktatóvideókat és az az adatvédelem alapelveit rögzítő kártyákat is készített. Az információszabadság területét illetően a biztos részletes tájékoztatót tett közzé honlapján.

4. Észtország

Az információszabadság jogi szabályozása végrehajtásának felügyeletét Észtországban az Adatvédelmi Felügyelőség látja el.²⁴ Bármely személy, akitől a kért információ rendelkezésre bocsátását megtagadták, panasszal fordulhat akár az Adatvédelmi Felügyelőséghez, akár a közigazgatási bírósághoz. Mindkét szerv lényegében egyformán jogosult az információ közzétételének elrendelésére. A választás az igénylőn áll, aki a felügyelőség megkerülésével akár közvetlenül is a bírósághoz fordulhat.

4.1 A felügyeleti szerv függetlensége

4.1.1 A felügyelőség vezetőjének kinevezése és mandátumának megszűnése

A felügyelőség vezetőjének kinevezésére és felmentésére is a kormányzat jogosult, az igazságügy miniszter javaslatára, az észt parlament alkotmányügyi bizottsága véleményének beszerzését követően. A vezetőt 5 évre nevezik ki, és két egymást követő alkalommal nem töltheti be hivatalát.

A vezetővel szemben támasztott követelmények a következők:

- egyetemi diplomával és megfelelő jogi, gazdasági, informatikai és közigazgatási ismeretekkel,
- könyvvizsgálói tapasztalattal,
- valamint büntetlen előélettel kell rendelkeznie,
- előző munkaviszonya nem szűnhetett meg az adott tisztségre való alkalmatlansága miatt,
- egyéb jövedelemszerzésre irányuló tevékenységet oktatási, illetve kutatási jellegű tevékenységen kívül nem végezhet.

Mandátuma kizárólag a következő okok miatt szűnhet meg:

- saját maga kéri felmentését
- hivatali ideje lejárt,
- fegyelmi felelősségét állapították meg,²⁵
- feladatának ellátására tartósan képtelenné válik,
- vele szemben büntetőeljárás indul,
- nem tesz eleget a hivatala betöltéséhez szükséges, jogszabályban rögzített

---

²⁴ <http://www.aki.ee/en>

²⁵ A közszolgálatról szóló törvény szerint ez kötelezettségeinek megszegése, munkahelyi alkoholfogyasztás, a hivatal tulajdonával való visszaélés, illetve az etikai normák megsértése miatt történhet.

követelményeknek.

4.1.2 Gazdasági függetlenség

Szlovéniával és az Egyesült Királysággal ellentétben az észti felügyelőség költségvetését nem közvetlenül a parlament hagyja jóvá. A felügyelőség költségvetését az Igazságügy Minisztériummal alakítja ki. A felügyelet központi költségvetésből fedezett költségvetését a minisztérium hagyja jóvá.²⁶ A felügyelőség évente beszámol²⁷ az alkotmányügyi bizottságnak és az igazságügyi kancellárnak²⁸ a közérdekű adatokhoz történő hozzáférést szabályozó jogszabályoknak való megfelelésről, egyéb fontos ügyekben pedig bármikor nyújthat be rendkívüli beszámolókat.

4.2 A felügyelőség hatásköre

Az az adatigénylő, akinek kérelmét elutasították, vagy elégedetlen a részére kiadott információval, közigazgatási bírósághoz, vagy az Adatvédelmi Felügyelőséghez fordulhat. Az elutasítás közlését követő 30 napon belül illetékmentesen lehet fellebbezni. A fellebbezéseket a felügyelőség intézi, és saját kezdeményezésére a felelős személyek ellenőrzésére is jogosult. A felügyelőség vizsgálja, hogy

- az adatigénylést a törvénynek megfelelően nyilvántartásba vették-e,
- az adatigénylést a törvénynek megfelelő határidőn belül és módon teljesítették-e,
- a kérelem elutasítása vagy részleges elutasítása a jogszabályoknak megfelelően történt-e,
- a felelős személy a jogszabályoknak megfelelően tesz-e eleget információközzételti kötelezettségének, illetve megfelelően karbantartja-e honlapját.

4.2.1 Szankciók

A felügyelőség a felelős személyek képviselőire bírságokat szabhat ki. A szankciók a központi költségvetés bevételi oldalát gyarapítják.

Szabályszegés	Felelős személy
Valótlan információ szándékos rendelkezésre bocsátása vagy közzététele, illetve belső használatra szánt információ közzététele; a felügyelőség szabályainak nem megfelelő eljárás	1200 euróig

²⁶Az Adatvédelmi Felügyelőség 2012-es szabályzata és összetétele szerint.

²⁷https://www.huntonprivacyblog.com/wp-content/files/2013/05/2012_aastaettekane_eng.pdf

²⁸ Az igazságügyi kancellár olyan kormányzati hivatalnok, aki az állami tevékenységek törvényességét kíséri figyelemmel.

4.2.2 Jogorvoslat a felügyelőség döntésével szemben

A bírósághoz a felügyelőség döntésével szemben fellebbezés nyújtható be, melyet a bíróság 30 napon belül bírál el. A bírósági fellebbezés illetéke 15 euró.

4.3 Költségvetés

2012-ben az 1,3 millió lakosú Észtországban a felügyelőség 595 403 euróból gazdálkodhatott. A felügyelőség jelenleg 18 munkavállalót foglalkoztat. 2012-ben 877 kérelem és javaslat érkezett a felügyelőséghez, tehát 100 000 lakosra 67 kezdeményezés jutott. A panaszok és fellebbezések száma 404 volt, 414 esetben kezdeményezték vizsgálat elrendelését, ebből pedig 61-et maga a hivatal indított. A felügyelőség 48 rendeletet és több mint 190 ajánlást adott ki, 56 alkalommal nyújtott szóbeli tanácsadást és 39 esetben szabott ki bírságokat.

4.4 Tanácsadás, oktatás, a tudatosság növelése

A felügyelőség feladatai közé tartozik a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés tudatosság növelése. Különböző honlapjain sokféle tájékoztatás és iránymutatás férhető hozzá az információhoz történő hozzáférésről. Minden állami intézmény maga felelős alkalmazottainak információs jogi oktatásáért.

5. Horvátország

A közérdekű adatokhoz való hozzáférést értékelő globális rangsorban²⁹ az uniós országok közül 2003 óta Szlovénia után Horvátország érte el a második legjobb helyezést információs törvényével. Uniós csatlakozására való tekintettel a közelmúltban új törvényt fogadott el, mely új felügyeleti szervként bevezette az információs jogi biztos intézményét.

5.1 A felügyeleti szerv függetlensége

5.2.1 A biztos kinevezése és mandátumának megszűnése

A biztost a parlament 5 évre választja, tisztségébe újra is választható. A törvény értelmében a biztosnak munkáját befolyástól mentesen kell ellátnia, felelős a parlamentnek, és meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- horvát állampolgársággal és állandó horvátországi lakóhellyel,
- jogi vagy szociológiai területen szerzett egyetemi mesterdiplomával és posztgraduális diplomával,
- legalább 10 év releváns tapasztalattal kell rendelkeznie,
- az emberi jogok védelme, a média szabadsága és a demokráciafejlesztés elismert szakértőjeként kell, hogy számon tartsák,

---

²⁹ <http://www.rti-rating.org/home.php>

- büntetlen előéletűnek kell lennie,
- nem lehet tagja politikai pártnak.

A biztos megbízatását a parlament abban az esetben szünteti meg, ha

- ezt ő maga kéri,
- nem teljesíti a feltételeket,
- 6 hónapot meghaladó időtartamban nem volt képes teendőit ellátni,
- nem teljesíti a törvény által megállapított kötelezettségeit.

5.2.2 Gazdasági függetlenség

A biztos a parlamenti bizottságok elnökhelyettesei járandóságának megfelelő mértékű javadalmazásra jogosult. Az információs jogi biztos intézményét a központi költségvetésből finanszírozzák, melyet a parlament hagy jóvá.

5.3 A biztos hatásköre

Amennyiben az adatigénylő nem elégedett a rendelkezésére bocsátott információval, a felelős személynél további információk kiadása érdekében terjeszthet elő kérelmet. A felelős személy a kérelmet 15 napon belül teljesíti. Ha az adatigénylő továbbra sem elégedett, térítésmentesen fordulhat az információs jogi biztoshoz. A biztos a kérelem természetének megfelelően 30,60 vagy 90 napon belül köteles döntésre jutni.

A horvát információs jogi biztosnak komoly felügyeleti felelőssége van. Felügyeleti tevékenységét panaszok alapján végzi, attól függetlenül, hogy a felelős személy

- kijelöli-e az információk rendelkezésre bocsátásának vagy közzétételének ügyéért felelős munkatársat, és e személy kötelezettségeit a jogszabályoknak megfelelően teljesíti-e,
- vezet-e nyilvántartást a törvény végrehajtásával kapcsolatos kérelmekről, megindult eljárásokról és döntésekről,
- közzéteszi-e az adatigénylések díjait,
- a törvénynek megfelelő módon tesz-e közzé információkat, készít-e éves beszámolót, illetve tevékenységeit a jogszabályoknak megfelelően látja-e el.

Az ellenőrzés eredményétől függően a biztos javaslatokat és ajánlásokat nyújt a teljesítmény javításához és az esetleges hibák kiküszöböléséhez. A biztos a törvénnyel össze nem egyeztethető tevékenységek végzésétől a szervet eltilthatja. A felelős személyek az ellenőrzés eredményével szemben fellebbezéssel élhetnek. A felelős személynek az ellenőrzés nyomán tett intézkedéseiről a biztost tájékoztatnia kell. Amennyiben az ajánlásokban foglalt végrehajtását elmulasztja, erről a tényről a biztosnak értesítenie kell a kormányt vagy a felelős személy felügyeletét ellátó egyéb központi közigazgatási szervet.

A biztos különböző módszereket javasolhat a szakemberek képzéséhez és az adatigényléseket teljesítő független irodákban és szervezeteknél dolgozó személyek ismereteinek bővítéséhez. Ezen túlmenően jogalkotási javaslatokkal élhet az információhoz történő hozzáférés javítása érdekében. A biztos a törvény végrehajtásáról évente beszámol a parlamentnek.

5.3.1 Szankciók

A szlovákhhoz hasonlóan a horvát biztos is bírságokat szabhat ki a hibát vétő intézményekre és felelős képviselőikre egyaránt. Az információ közzétételének elmulasztása ugyanúgy bírság kiszabására adhat alapot, mint a biztos döntésének nem teljesítése. A biztos a képviselőket akár 650, az intézményeket pedig akár 1300 eurós bírsággal is sújthatja. Magasabb összegű bírságok károkozásért, illetve az információ megsemmisítéséért és elrejtéséért szabhatók ki. A biztos ezeket intézményekre, felelős munkavállalókra és magánszemélyekre egyaránt kiszabhatja.

Amennyiben még a fentieknél is súlyosabb szabályszegés történik, a bíróság is beavatkozhat az eljárásba, és magánszemélyekre akár 2600, intézményekre pedig akár 13 000 eurós bírságot is kiszabhat.

A biztos ezen túlmenően magánszemélyeket és jogi személyeket egyaránt felelősségre vonhat a rendelkezésükre álló információk jogosulatlan felhasználásáért. A szankciók a központi költségvetés bevételi oldalát gyarapítják.

Szabályszegés	A felelős személy	A kötelezett személy	Természetes személy	Jogi személy
Az információ közzétételének és a felelős személy kijelölésének elmulasztása	130 - 260 ³⁰	260 - 520		
A biztos döntésének figyelmen kívül hagyása, az ellenőrzések akadályozása, a hibák kijavításának elmulasztása	390-650	650 - 1,300		
Az információhoz való korlátozott hozzáférés biztosítása, vagy az információ ismételt felhasználása*	650 - 2,600	2,600 - 13,000		
Károkozás, az információ megsemmisítése és elrejtése	2,600 - 6,500	2,600 - 6,500	2,600 - 6,500	
Információ jogosulatlan felhasználása			6,500 euróig	13,000 euróig

*Ezen bírságok kiszabására bíróság jogosult.

Mivel a biztos hivatala Horvátországban mindössze néhány hónapja működik, egyetlen egy

³⁰ Valamennyi összeg euróban értendő.

olyan eset ismert, melyben egy állami vállalatot a bíróság a biztos javaslatára megbüntetett. A büntetés mértéke egymás után két alkalommal 2600 euró volt, a felelős személyt pedig 650 euróra büntették.

5.3.2 Jogorvoslat a biztos döntésével szemben

A biztos döntésével szemben nincs helye fellebbezésnek, ugyanakkor lehetőség van közigazgatási jogvitát indítani Horvátország legfelsőbb közigazgatási bírósága előtt. A bíróság 90 napos határidőn belül hozza meg döntését. A jogvita kezdeményezésére a döntést kibocsátó állami szerv is jogosult. A fellebbezés illetékmentes.

5.4 Költségvetés

Horvátországnak 2013 októbere óta van információs jogi biztosa. Jelenleg a biztos hivatala kevesebb, mint 240 000 eurós költségvetésből működik, és öt alkalmazottat foglalkoztat. A következő hónapokban az alkalmazottak létszámának növelését tervezik.

5.5 Tanácsadás, oktatás, a tudatosság növelése

A biztos különböző módszereket javasolhat a szakemberek képzéséhez és az adatigényléseket teljesítő független irodákban és szervezeteknél dolgozó személyek ismereteinek bővítéséhez. A nyilvánosság tudatosságának növelése az információhoz történő hozzáférés jogát illetően az információs jogi hivatal feladatai közé tartozik. Az ezzel kapcsolatos napirendet az információs jogi biztosnak a közeljövőben kell kidolgoznia.

6. Főbb megállapítások

A biztos általánosságban a közérdekű adatokhoz történő hozzáférés mellett a személyes adatok védelméért is felelős független intézmény. A szlovén és a brit biztos, és az Északi Adatvédelmi Felügyelőség is ellátja a személyes adatok védelmét az információkhoz történő hozzáférés elősegítése mellett.

A biztos függetlensége

A biztost rendszerint a kormány vagy a parlament választja ki. Függetlenségét a mandátumának megszűnését szabályozó világos feltételrendszer segíti elő. **Szlovéniában, Horvátországban és Észtországban a biztos megbízatása csak abban az esetben szűnhet meg, ha nem teljesíti a kinevezés feltételeit, nem képes feladatának eljárására, vagy pedig jelentős hibát követ el.** A hivatali idő hossza ezen országokban tovább növeli a biztosok függetlenségét. Míg a biztosokat öt évre nevezik ki, a kormány négy évig van hatalmon. **A biztosok gazdasági függetlenségét mind a négy országban támogatja az a körülmény, hogy működésük feltételeit a parlament által jóváhagyott központi költségvetésből fedezi.**

Hatáskörök

Valamennyi biztos feladata az, hogy azon adatigénylők független fellebbezési fórumaként

működjön, akik a felelős személyektől elutasító vagy hiányos választ kaptak, vagy egyáltalán nem kaptak választ. Nagy-Britanniában lehetőség van azon ügyekben is jogorvoslatot keresni, melyekben az információ késve érkezett, vagy jogosulatlanul számoltak fel különböző eljárási költségeket. A biztosok bármely információ közzétételét kötelezően elrendelhetik.

	Szlovénia	Nagy-Britannia	Észtország	Horvátország
Döntés	Kötelező	Kötelező	Kötelező	Kötelező
A döntés-hozatal határideje	20 nap	Nem meghatározott	Nem meghatározott	Az ügy természetének megfelelően 30, 60 vagy 90 nap
Ellenőrzési jog	Igen	A bíróság döntését követően	Igen	Igen

Az angol és a horvát biztos ajánlásokat tehet a felelős személyek számára a jó gyakorlatok irányába történő elmozdulás elősegítésére, illetve meghatározott intézkedések megtételét írhatja elő. A horvát biztos az információhoz történő hozzáférést biztosító alkalmazottak képzéséért és tudásuk fejlesztéséért is felelős. Valamennyi biztos jogosult a különböző törvényértékeket szankcionáló bíróságok kiszabására.

Kérelmek és költségvetés³¹

2012-ben a 100 000 lakosra jutó kérelmek száma Szlovéniában 25, az Egyesült Királyságban 10 darab volt az információhoz történő hozzáférést illetően. Noha ez a szám Észtországban jóval magasabbnak tűnik, ezen adatba az információhoz történő hozzáféréseken kívül az adatvédelmi tárgyú kérelmek is beleértendőek. Az észt és a szlovén biztos költségvetése az adatvédelmi feladatok ellátását is fedezi. A horvát biztos költségvetése, illetve a brit biztos Igazságügy Minisztériumtól kapott támogatása kizárólag az információkhoz történő hozzáférésre terjed ki.

³¹ Az éves beszámoló adatai alapján.

	Szlovénia	Nagy-Britannia	Észtország	Horvátország
Összes panasz	519	4,600	877	181*
100 000 lakosra jutó panaszok száma	25	10	67	4
Döntések	256 ³²	4693	43	179
Elutasítás vagy megszüntetés	96 ^{***}	1,866 ^{**}	25	nincs adat
Éves költségvetés euróban	1,670,000	5,380,000	595,403	240,000

* Az iroda csak 2013 októbere óta működik. 2013-ban a biztos irodájához 172 adatigénylés érkezett, 9 kérelmet pedig az azt megelőző évből tettek át hozzá.

** Ez magában foglalja az összes panasz 40 %-át, melyekben a biztos az elsőfokú eljárás befejezetlensége miatt nem hozott döntést.

*** 1 ügyben született elutasító döntés, míg 95-öt nem fogadtak be³³

Az egyes biztosok statisztikai különbözőek. Példaként említhető, hogy a szlovén információs jogi biztos aktivitását illetően jelentős növekedés figyelhető meg: míg 2003-ban csak 6 ügyben hozott döntést, 2006-ban már 110-ben, 2012-ben pedig 256 ügyben döntött. 2012-ben az ügyek majdnem 40%-a központi közigazgatási szerveket, 36 % pedig állami pénzügyi alapokat, intézményeket, ügynökségeket és egyéb hatóságokat, valamint közszolgáltatásokat nyújtó szerveket érintett. Az ügyek 17 %-a volt önkormányzatokkal kapcsolatos. A maradékot bírósági és ügyészségi ügyek tették ki. Az információs jogi biztossal szemben összesen az ügyek 10,5%-ában fellebbeztek. A brit biztos például jelenleg a döntéshozatali eljárások gyorsításával hívja fel magára a figyelmet. A legutóbbi statisztikák szerint a 30 napon belül megoldódott kérelmek az összes kérelem 22 %-át teszik ki, 90 napon belül az eljárások 68 %-a zárult le, 6 hónapon belül pedig már 88 %, és az ügyek mindössze 1 %-a nem oldódott meg egy éven belül. A felelős személyeket illetően a statisztika a következőképpen alakul: a panaszok 45%-át helyi önkormányzatokkal szemben nyújtották be, 24%-át központi közigazgatási szervekkel, 9%-át egészségügyi szolgáltatókkal, 8 %-át rendészeti szervekkel és büntetőbíróságokkal szemben, beleértve az oktatást is, 1 %-ot pedig állami hatóságokkal szemben.

A nyilvánosság és az állami szervek képzése

A közérdekű adatok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos különböző támogatási és fejlesztési módszerek alkalmazásáért Szlovéniában a Belügyminisztérium felel; Észtországban pedig maga az állami intézmény köteles ellátni az alkalmazottak képzését. Angliában ezen kötelezettségeket az információs jogi biztos vagy az adatvédelmi felügyelőség látja el. Horvátországban ezen hatáskörök a közeljövőben kerülnek át az információs jogi ügynökségtől az információs jogi biztoshoz.

³² <https://www.ip-rs.si/index.php?id=384>

³³ A szlovén biztos 2012-évi beszámolójából:

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/porocila/Annual_Report_2012.pdf

Az információs jogi biztosok számos tájékoztató anyagot készítenek az információkhoz történő hozzáférésről és az adatvédelemről, ezeket pedig részletes eljárási segédletekkel és ajánlásokkal együtt teszik közzé honlapjukon.³⁴ A biztosok úgynevezett forródrótot is üzemeltetnek, további információkat és tanácsadást biztosítva.

Szankciók

Nem túl gyakran kerül sor szankciók alkalmazására. A szlovén biztos elmondása szerint amennyiben az intézményt törvény létesíti, az hatékony megelőzési eszközzel szolgál. A szankciók a költségvetés bevételi oldalát gyarapítják.

---

³⁴ A horvát biztos weboldala fejlesztés alatt áll.

Felhasznált források:

Access Info.

<http://www.access-info.org/>

Banisar, David." Freedom of Information Around the World 2006. A Global Survey of Access to Government Information Laws." *Privacy International*. July 2006,

http://www.freedominfo.org/documents/global_survey2006.pdf

Belgian Commission D'accès aux Documents Administratifs.

<http://www.cada-wb.be/>

Birkinshaw, Patrick. *Freedom of Information: the Law, the Practice and the Ideal*. 4th ed. London: Butterworths, 2010.

Carter, Megan and Andrew Bouris. *Freedom of Information. Balancing the Public Interest*. 2nd ed. London: The Constitution Unit. School of Public Policy. University College London. May 2006.

<http://www.ucl.ac.uk/spp/publications/unit-publications/134.pdf>

Center for Freedom of Information. "In the Experience of Information Commissioners. Results of the Information Commissioners' International Exchange Network Surveys 2013." September 2013,

http://www.centrefoi.org.uk/edocs/pdfs/experience_of_information_comms.pdf

Center for Law and Democracy.

<http://www.law-democracy.org/live/>

Comissão de Acesso aos Documentos Administrativos.

<http://www.cada.pt/>

Commissione per l'accesso ai documenti amministrativi.

http://www.governo.it/Presidenza/DICA/4_ACCESSO/index.html

Estonian Data Protection Inspectorate.

<http://www.aki.ee/en/inspectorate>

Estonian Data Protection Inspectorate. *Statutes and Composition of Data Protection Inspectorate*.

February 24, 2007.

http://www.aki.ee/sites/www.aki.ee/files/elfinder/article_files/Statutes%20and%20Composition%20of%20Data%20Protection%20Inspectorate.pdf

Foiadvocates.net. "Problems with Accessing Information: Useful Complaint and Appeal Bodies Worldwide." http://www.foiadvocates.net/dmdocuments/Resources/Useful_Complaint_and_Appeal_Bodies.pdf

Frankel, Maurice. "Constitutional Affairs Select Committee Submission by the Campaign for Freedom of Information." Campaign for Freedom of Information. March 8, 2006.

http://www.cfoi.org.uk/pdf/conaffcttee_evidence.pdf

French Commission D'accès aux Documents Administratifs.

<http://www.cada.fr/>

Gong. Information Commissioner.

<http://gong.hr/en/topic/information-commissioner/>

Hazell, Robert, Worthy, Ben and Mark Glover. Does FOI Work? The Impact of the Freedom of Information Act 2000 on British Central Government. London: Palgrave Macmillan, 2010.

Hazell, Robert and Ben Worthy. "Assessing the Performance of Freedom of Information." Government Information Quarterly 27 (2010): 352–359,

http://fipa.bc.ca/library/Articles/Assessing_the_performance_of_Freedom_of_Information--Hazell%26Worthy_2010.pdf

Information Commissioner's Office.

<http://ico.org.uk/>

Information Commissioner's Office. Information Commissioner's Annual Report and Financial Statements 2012/13: Independent, Authoritative, Forward looking. London: The Stationery Office. June 19, 2013.

http://ico.org.uk/about_us/performance/~media/documents/library/Corporate/Research_and_reports/ico-annual-re-port-201213.ashx

Information Commissioner of the Republic of Slovenia.

<https://www.ip-rs.si/?id=195>

Information Commissioner of the Republic of Slovenia. Annual Report 2012.

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/porocila/Annual_Report_2012.pdf

Justice Committee of the House of Commons. The Functions, Powers and Resources of the Information Commissioner. (Ninth Report of Session 2012–13). London: The Stationery Office Limited. March 12, 2013.

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201213/cmselect/cmjust/962/962.pdf>

Ministry of Justice of the United Kingdom and Northern Ireland. Memorandum to the Justice Select Committee: Post-Legislative Assessment of the Freedom of Information Act 2000. London: The Stationery Office Limited. December 2011.

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/217339/post-legislative-assessment-of-the-foi-act.pdf

Peep, Viljar. Annual Report 2012 of Estonian Data Protection Authority. English Summary.
https://www.huntonprivacyblog.com/wp-content/files/2013/05/2012_aastaettekanne_eng.pdf

Right2INFO.org. "NGOs, Information Commissioners and Other Resources."
<http://www.right2info.org/resources/ngos-information-commission-ers-and-other>

RTI-RATING.org. Global Right to Information Rating: Country Data.
http://www.rti-rating.org/country_data.php

The Federal Commissioner for Data Protection and Freedom of Information.
http://www.bfdi.bund.de/IFG/EnglishCorner/EnglishCorner_node.html

The Danish Parliamentary Ombudsman.
<http://en.ombudsmanden.dk/>

The Office of the Greek Ombudsman.
<http://www.synigoros.gr/?i=stp.en>

The Office of the Information Commissioner.
<http://www.oic.gov.ie/en/>

The Office of the Information and Data Protection Commissioner.
<http://idpc.gov.mt/article.aspx?art=112>

The Ombudsman of the Republic of Bulgaria.
<http://www.ombudsman.bg/>

The Parliamentary Commissioner for Data Protection and Freedom of Information Hungary.
<http://abiweb.obh.hu/dpc/index.php>

The Parliamentary Ombudsmen.
<http://www.io.se/en/>

The Parliamentary Ombudsman of Finland.
<http://www.oikeusiamies.fi/Resource.phx/ea/english/ombudsman/index.htm>

The Seimas Ombudsmen's Office of the Republic of Lithuania.
<http://www.lrski.lt/en/>

Vleugels, Roger. ed. "Overview of all FOI Laws." Fringe Special, October 9, 2011.